

Tentamen i fysik för C och D – Termodynamik – 2014-01-09 kl 8-13

Hjälpmedel: TeFyMa eller motsvarande tabell, institutionens formelblad (delas ut på tentan) samt godkänd miniräknare.

Instruktioner: Varje uppgift ger max 4 poäng efter helhetsbedömning. Logiskt uppställda, renskrivna och väl motiverade lösningar med tydligt motiverade svar krävs.

Varje uppgift ska lösas på ett separat papper, baksidorna får inte användas.

Glöm inte lägga ifrån dig mobilen..

Gör ett antagande om svar på föregående deluppgift om du inte löst den och om svaret behövs för att lösa nästa.

Lösningar och tentamensresultat kommer på hemsidan.

- 1a) Vad är lufttrycket 5000 m över havsytan?
- 1b) Vid vilken temperatur kokar vatten på denna höjd?
2. En tank av aluminium har volymen 30,00 l vid temperaturen 10 °C. Den fylls med 29,00 l metanol med samma temperatur. Tank och metanol värms till 40 °C. Kommer metanol att rinna över och i så fall hur mycket?
3. En vägg består av en 1,0 cm tjock gipsskiva (0,13 W/(m·K), 10 cm mineralull (0,04 W/(m·K) och 12 cm tjocka tegelstenar (0,6 W/(m·K). Värmeövergångstalet är på insidan 8 W/(m²·K) och på utsidan 25 W/(m²·K) . Temperaturskillnaden mellan inne och ute är 15 °C. Vad är värmetransporten genom väggen per areaenhet?
4. En villa har en luft-till-luft värmepump. Sommartid kan den köras som kylare (luftkonditionering). Inomhus håller man temperaturen 20 °C året runt. Värmepumpen drar 1,0 kW när utetemperaturen är 5 °C. Vad drar värmepumpen vid omvänt förhållande, dvs då det är 35 °C ute och den körs som kylare? Den praktiska värmefaktorn är 3,0 åt båda hållen. Villans värmeläckage kan antas vara lika stort i de två fallen.
5. Ottocykeln (vanlig bensinmotor) består i nämnd ordning av en adiabatisk expansion, en isokor, en adiabatisk kompression och en isokor. Förhållandet mellan största och minsta volym är r (kompressionsförhållandet).
  - a) Skissa cykeln i ett pV-diagram. Markera riktning och var värme upptas/avges!
  - b) Visa att verkningsgraden $\eta = 1 - 1/(r^{\gamma-1})$!
6. Isen på en sjö är 1,0 cm tjock. Temperaturen på isens ovansida är -10 °C och på undersidan 0 °C. Isens densitet är 920 kg/m³ och dess värmeledningsförmåga 2,1 W/(m·K). Hur lång tid tar det innan isen är 10 cm tjock?